



P1-PP-24

P1-PP-25

ผลลัพธ์การบริบาลทางเภสัชกรรมในผู้ป่วยโรคหืด คลินิกโรคหืดอย่างง่าย โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

ทวีศักดิ์ ขำพุท, อารยา วิจิตพงษ์นิช, เอกพล เอกเตตอนันต์, พัชร ภาณุจนวนันท์*, พีรวัฒน์ จินาทองไทย*, แสง วัชรธนกิจ*

บทนำ: การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงานคลินิกโรคหืดอย่างง่าย โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ โดยเภสัชกรเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้ความรู้เรื่องโรค การรักษา แนะนำและตรวจสอบการใช้ยา อาจมีผลต่อผลลัพธ์ของการดูแลผู้ป่วยโรคหืด การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลลัพธ์การบริบาลผู้ป่วยโรคหืดก่อนและหลังการบริบาลทางเภสัชกรรมและทบทวนการสั่งจ่ายโรคหืด **วิธีดำเนินการวิจัย:** รวบรวมข้อมูลทั่วไป ยาที่ได้รับ และผลการควบคุมโรคหืดจากเวชระเบียนและฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2552 – กันยายน 2555 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา และเปรียบเทียบผลลัพธ์การรักษาหลังการได้รับการบริบาลทางเภสัชกรรมโดย McNemar's test **ผลการศึกษา:** กลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 คน เป็นเพศหญิงร้อยละ 64.08 อายุเฉลี่ย 55.25 ± 1.37 ปี สัดส่วนผู้ป่วยที่สามารถควบคุมอาการได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.50 เป็น 15.60 และ 16.67 หลังจากการให้บริบาลทางเภสัชกรรมในครั้งที่ 1 และ 2 ตามลำดับ สัดส่วนผู้ป่วยที่ 1) เข้ารักษาที่ห้องฉุกเฉินลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากเดิมร้อยละ 20.45 เป็น 4.55 ($p < 0.05$) 2) เข้านอนโรงพยาบาลลดลงจากเดิมร้อยละ 15.91 เป็น 4.55 ($p < 0.05$) **สรุปผล:** ผู้ป่วยโรคหืดที่ได้รับการบริบาลทางเภสัชกรรมสามารถควบคุมอาการหืดได้เพิ่มขึ้น เข้ารักษาที่ห้องฉุกเฉินและเข้านอนโรงพยาบาลลดลง ดังนั้นเภสัชกรควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยโรคหืดในคลินิกโรคหืดอย่างง่าย

คำสำคัญ : การบริบาลทางเภสัชกรรม, คลินิกโรคหืดอย่างง่าย, การควบคุมอาการ, การเข้ารักษาที่ห้องฉุกเฉิน, การเข้านอนโรงพยาบาล

*คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อ.วารินชำราบ

จ.อุบลราชธานี 34190

**ฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จ.อุบลราชธานี 34190

*ติดต่อผู้พิมพ์: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

E-mail: phsawaeng@mail2.ubu.ac.th

พฤติกรรมการใช้บริการนัดแผนไทยในสถานบริการของรัฐและเอกชน เขตเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ณรงค์รัช สรรพทวีบุรณ์, เรียงวิชัย เมืองชา, มานิตา แก้วลายทอง, อนุวัฒน์ วัฒนพิชญากุล

บทนำ: การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการนัดแผนไทยในสถานบริการของรัฐและเอกชนยังมีไม่มาก การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการ เหตุผลในการเลือกใช้บริการ ความพึงพอใจที่มีต่อสถานบริการนัดแผนไทย และวิเคราะห์ปัจจัยทางประชากรต่อการใช้บริการนัดแผนไทยของรัฐและเอกชน **วิธีการศึกษา:** ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มโดยบังเอิญ จำนวน 322 คน จากสถานบริการของรัฐและเอกชน 10 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา Chi – Square test และ Independent t-test **ผลการศึกษา:** พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ร้อยละ 54.6 มาขนาดมากกว่า 3 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 69.1 ขอบขนาดตัว ร้อยละ 75.8 ขอบขนาดทั้งแบบราชสำนักและเคลย์ศักดิ์ ร้อยละ 54.5 ขอบขนาดกับหมอผู้หญิง ร้อยละ 67.4 มีเป้าหมายหลักในการนัดเพื่อการบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วย ซึ่งอาการที่ทุเลา/ดีขึ้นมากที่สุด คือ ปวดหลัง ปวดเอว และปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เหตุผลหลักที่มาใช้บริการในสถานบริการของรัฐ คือ ใช้สิทธิสวัสดิการข้าราชการ และหมอเก่ง/รู้เส้น ส่วนเหตุผลหลักของเอกชน คือ หมอเก่ง/รู้เส้น และใกล้บ้าน ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อสถานบริการของรัฐ คือ การให้สิทธิในการเบิกจ่ายตรงของข้าราชการ บริการตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข หมอนวดรู้เส้น รู้ใจลูกค้า ส่วนความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อสถานบริการของเอกชน คือ มีสื่อประชาสัมพันธ์ มีหลายราคาให้เลือก และมีคนรู้จักแนะนำหรือบอกต่อ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการใช้บริการสถานบริการของรัฐ(137.1บาท)และเอกชน(351.8บาท) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อวิเคราะห์ด้วย Independent t-test ผู้ใช้บริการที่เป็นเพศหญิง อายุ 41-60 ปี เป็นข้าราชการ มีสิทธิสวัสดิการข้าราชการ และอยู่ทางไกลสถานบริการ มีแนวโน้มใช้บริการของรัฐมากกว่า ส่วนผู้ใช้บริการที่เป็นเพศชาย อายุ 20-40 ปี มีสิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า และอยู่ใกล้สถานบริการ จะใช้บริการของเอกชนมากกว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) **สรุปผลการศึกษา:** การนัดเป็นแบบแผนการดูแลสุขภาพที่ส่งผลในทางบำบัดอาการและส่งเสริมสุขภาพ เหตุสนใจในการมาใช้บริการนัดแผนไทยของรัฐและเอกชนมีความแตกต่างกัน ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้บริการของสถานบริการรัฐและเอกชนมีความแตกต่างกัน สถานบริการของรัฐมีมาตรการจูงใจแก่กลุ่มที่มีสิทธิสวัสดิการข้าราชการ ผู้ที่มีหลักประกันอื่นจึงหันไปใช้สถานบริการเอกชนมากกว่า ข้อเสนอแนะ สถานบริการของรัฐควรเพิ่มมาตรการจูงใจผู้ใช้บริการนอกกลุ่มข้าราชการด้วย และช่วยส่งเสริมมาตรฐานบริการของเอกชนให้ใกล้เคียงกับของรัฐ

ศัพท์สำคัญ: พฤติกรรมการใช้บริการนัดแผนไทย, การนัดไทย, การรักษาทางเลือก

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อ.วารินชำราบ

จ.อุบลราชธานี 34190

*ติดต่อผู้พิมพ์: Tel: 045-353630, Fax: 045-288384,

E-mail: anuwat_py@hotmail.com